

Noem het professionele bezetenheid of vakidiotie, maar het lezen van biografieën is voor mij een heerlijke bezigheid. De persoon in kwestie, zijn of haar werk, levensgeschiedenis, relaties en maatschappelijke context of een tijdsgewricht vloeien samen tot een samenhangend geheel. Je krijgt, zoals Bateson het zou zeggen, een inkijk in een mogelijk verbindend patroon. Voor een systeemgeoriënteerde therapeut is het dan ook smullen van al die elkaar kruisende verbanden waarin een persoon tot leven komt. Momenteel lees ik de biografie van de Amerikaanse schrijver Philip Roth: beroemd en berucht, opgehemeld en verguisd. Wat me tijdens het lezen van zijn levensverhaal zo ongemakkelijk maakt is dat ook ik heen en weer word geslingerd tussen die twee extreme posities. Een spanning die maar niet oplost. Ik sympathiseer met degenen die zijn werk en persoonlijke keuzes bewonderen, om bij de volgende pagina's het tegenovergestelde te ervaren en te denken dat de critici van zijn werk en levenswandel volledig gelijk hebben. Nu weet ik niet of het de bedoeling was van de biograaf, maar ik ervaar dit effect als een geniale vondst. De tegenstellingen en blijvende worstelingen daarmee waren ook hetgeen het leven van Roth kenmerkten. Je krijgt als lezer – net als Roth – op geen enkel moment het comfort van een afgerond verhaal, verteld vanuit een ingang. Iets waar je – vreemd genoeg – al lezende wel op blijft hopen. Dit heen en weer geslingerd worden tussen tegengestelde posities en verschillende perspectieven en de zoektocht hoe je met die onoplosbaarheid kan omgaan, is ook een thema in dit nummer. Bijvoorbeeld wanneer Sarah Vanderhofstadt beschrijft hoe ze in relatie met haar patiënten telkens weer geconfronteerd wordt met de polariteit van machteloosheid en doelgerichtheid. Iets waar ook Jasmina Sermijn over reflecteert. Of wanneer Birgit Bongaerts toont hoe relaties waarin partners ouder worden gevangen raken in tegengestelde representaties over leeftijd en ouderdom: ouder worden als aftakeling versus ouder worden als groei en potentie. Terwijl ik zelf in een schijnwerper beschrijf hoe verschillende systemische benaderingen telkens weer andere ingangen nemen die niet tot een coherent geheel geïntegreerd kunnen worden.

We starten met het artikel van **Sarah Vanderhofstadt** over het belang van de hulpverleningsrelatie in de mobiele zorg. De vaak chronische en moeilijke

problematiek dwingt de hulpverlener tot permanente reflectie over wat hulpverlener en patiënt voor elkaar betekenen en hoe men zich in de relatie positioneert. Volgens Vanderhofstadt is het nadenken over de patronen die in de hulpverleningsrelatie ontstaan en het zoeken naar bruikbare rollen daarbij een houvast. Aan de hand van twee casussen illustreert zij hoe een heldere rolomschrijving in de praktijk uitwerkt.

Birgit Bongaerts schrijft over de betekenis van ouder worden in partnerrelaties. Zij onderzoekt de plotse verschuivingen wanneer door een gebeurtenis ouderdom in de relatie verschijnt. Volgens de auteur worden de relationele spanningen die dan ontstaan, beïnvloed door sterke en stereotiepe ideeën over oud zijn en oud worden. Bongaerts pleit voor een meer nieuwsgierige houding, waarbij men oog heeft voor de unieke en gemeenschappelijke betekenissen van ouderdom en leeftijd en waarmee de eigenzinnige keuzes die paren maken meer in de verf gezet kan worden.

De *Column* is geschreven door **Jasmina Sermijn**. Zij vertelt over haar avonturen tijdens een tocht met een ezel. Een metaforisch verhaal over de betekenis van struinen, de ander nooit helemaal begrijpen en de blijvende zoektocht naar afstemming.

De rubriek *Schijnwerper* is deze keer goed gevuld. **Ellen Reijmers** gaf een lezing tijdens het jubileum van de Interactie-Academie. Zij belicht de soms contrasterende, soms overlappende visies van enkele pioniers en wat die betekenen voor het concept invloed. Zij laat vier overleden systeemtherapeuten met elkaar in dialoog gaan en dat blijkt een erg levendig en verrassend diepgaand gesprek te worden.

Paul Castelijns hield een lezing voor het jaarlijks BVRGS-congres dat door corona volledig online doorging. Hij werkt hierin de aanname uit dat het communicatief perspectief het belangrijkste perspectief is. Net zoals tijdens de lezing kan men middels een link online antwoord geven op verschillende stellingen. De antwoorden van de lezers en het publiek publiceren we in een volgend nummer. Interactie en communicatie verzekerd.

Dany Baert kroop in de pen over een actueel, maar voor hulpverleners niet zo'n gebruikelijk onderwerp. Hij las een boek over logistiek kapitalisme, oftewel hoe de toevoer van goederen mondiaal gereguleerd wordt. Hij maakt zo zichtbaar dat hamsteren en angst voor tekorten niet zomaar in het hoofd van mensen zit. Baert houdt een pleidooi voor een blijvende interesse van hulpverleners voor dergelijke macroprocessen omdat deze grote effecten hebben op de levens en het welzijn van mensen.

Vervolgens enkele gevarieerde en kritische *Boekbesprekingen*. Als eerste een bespreking van Kelly Neyens. Zij las P. Smelt, R. Habchi, W. van der Wal en D. Dekker. *Straatcultuur. Effectieve aanpak van jeugdgroepen – een kritische blik*. Anke Raymaekers recenseert *Zit seks tussen de oren* van S. Henderickx. En als laatste bespreekt Johan Bastiaensen *Aan de slag met buurtgerichte zorg* van D. Dewulf en E. Verlinden.

Met dit nummer sluiten we ook het vijftigjarig jubileumjaar van de Interactie-Academie af dat in het teken stond van invloed. Als redactie willen we jullie bedanken voor jullie bijdragen en lezersbetrokkenheid en hopen we dat in de komende jaren deze samenwerking even intensief en inspirerend is als al de jaren daarvoor.

Veel leesplezier,
Ellen Reijmers

